

LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU DEL "CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA,"

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Gerona	1	pesseta	trimestre
Fora	1'25	id.	id.
Estranger	1'50	id.	id.
Un número 10 céntims			

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
SABATERIA-VELLA 2-1.er

ANUNCIOS Y COMUNICATS
Preus convencionals

De tots los llibres, folletos, etc., que 's remetin a la Redacció, se 'n donará compte en lo Setmanari

Any 3.er

Dissapte 11 de Janer de 1896

BIBLIOTECA PUBLICA
GIRONA

Núm. 91

SECCIÓ GENERAL QUINTAS

Reunions patrióticas á Mollet del Vallés

A la important reunió de Sabadell, de quina vam dar compte á nostres llegidors en lo número passat del *Setmanari*, ha seguit la verificada diumenge últim a Mollet del Vallés, deguda á las gestions dels senyors don Vicens y don Isidro Plantada y Fonellada y don Ramon Ros, alcalde constitucional. Tingué lloch la reunió á las 10 del matí en la plassa del poble, a-hont hi havia, á més de un numerosíssim concurs, representacions dels pobles vehins y de totes las societats catalanistas de Barcelona.

Parlaren lo senyor Plantada qui feu la presentació dels delegats, don Lluís Marsans en representació de la *Associació Popular Regionalista*; don Pere Pagés y Rueda en representació del *Centre Excursionista de Catalunya*; lo senyor Maspons y Camarasa en nom de la *Lliga de Catalunya* y don Joseph M.ª Monfort en nom de *Lo Regionalista*.

Foren llegidas y unánimament aclamadas las següents conclusions que s' entregaren al senyor Alcalde pera que la Corporació municipal ne fassi entrega al senyor ministre d' Hisenda, que se trobava en terra catalana.

«Lo poble de Mollet reunit en pública reunió acordá que mentres no sia posible obtenir son desitj de veure abolida la denigrant contribució de quintas, lo gubern disposi:

«Primer: Revisió dels expedients d' exempció de la cinquena quinta al objecte de que sian retornats á sas famílies los 2300 minyons que Catalunya ha donat de més.

«Segon: Que sia reformada l' actual lley de quintas de manera que sian demanats los minyons proporcionalment al número de allistats avans de deduirse las exempcions.»

La reunió se disolgué ab crits de «¡Visca Catalunya!» y al Ajuntament de Mollet.

Per la tarde en la espayosa sala del café «La Unió» tingué lloch una reunió que en obsequi á la població van dar los catalanistas forasters.

Parlaren los senyors Plantada, Flos y Calcat, Marsans y Monfort, qui després de pronunciar aquest, un elocuent y entusiasta discurs preguntá: «De tantas promesas com vos han fet los diputats que durant llarchs anys heu elegit, vos n' han complert cap ni una sense miras interessadas? Y l' auditori en pes, compost de unas 800 personas, com si tingués una sola veu, respongué: ¡Cap! Donchs rebutxin á tot candidat que 's presenti ab la tara de polítich, continuá l' orador, y els resultats serán totalment oposats als fins que obtinguts.

Avans de disoldres la sessió, anunciá l' senyor Plantada la afalagadora nova de que dintre pochos dias serán presentats á la autoritat competent los estatuts del naixent Centre Catalá de Mollet.

Felicitém de cor al poble de Mollet y á los organitzadors de la reunió y desitjém sigui prompte un fet la creació del Centre Catalá.

Carta desclosa

A mon amich y deixeble don Miquel Blay, escultor.

Encare tinch que afegir una segona carta; perquè mas impresions que seguiren á las de la primera han d' agradarte, puig tens la mateixa flaca dels artistas que senten y pensan.

Donchs ben pochos dias havian transcorregut després d' aquell final de carnestoltes, quan ferem una excursió curta; sols per augmentar la colecció de croquis y aquarelas lleugeras. Las enfilarem pel costat de San Cosme, y ensopegarem mal dia. Al esser en la

capella feya un fret y un ayre de mitj jorn que tallava, lo cel monótono, trist, descolorit; jo tenia mes ganas de ficarme al hostal y anar á la vora del foch á contar rondallas, ó á escoltarne, que dibuixar per aquells racons. Pero eram una colla, y en los hostals no hi teniam massas simpatias porque no hi gastém gayre: creguí que hi fariam nosa.

Si que l' hem feta bona, pensava, mentre 'ls noys, mitj arrupits, y ab las mans á la butxaca, guaytantse 'ls rajols nous de sobre la porta de la capella, y las figuras de los Sants metjes, feyan comentaris sobre la moderna y antiga pisa catalana, y deduhian que la vella tenia mes carácter personal, mes sabor artístich y mil qualitats que no 's troban en las obras de fabrica d' ara.

Jo guaytava l' horitso, observant que 'ls pichs de San Juliá, de las Bruixas y de Bassegoda portavan capell transparent; especie de cofia prima, pressagi de neu y de mal temps, pero que á voltas se fon y s' esbargaix ab los raigs del sol. Encongits davant la taparada que 's presentava en diferents formas, feyam pensaments d' entornárnosen, més de sopte m' acudi una idea *estratégica* traguentme d' aquell estat d' ensopiment.

Vaig dividir la columna en duas parts, com en Maceo quant fuig d' en Martinez Campos: Quatre de vosaltres quedeuse aqui, si podeu aguantar, dibuxeu lo que us agradi, sinó fiquese á la capella y pareuse en los quadros rancis del altar, que son pintats sobre fusta, fets malbé y restaurats per un llech, pero encare hi trobareu quelcom. Jo ab l' Estat Major me 'n salto á Begudá; si no podém dibuixar, al menos veurém temas nous, y després, en las iglesias sempre hi há alguna cosa per estudiar.

Al esser á mitj camí queyan alguns borrellons de neu, magres y escanyolits, com si vinguessin d' un lloch hont no 's poguessin atipar, pero á nosaltres, que desde que 'l senyor Noherlesoom se cuyda d' aqueixas cosas y sabém á que atendrens, poca ansia 'ns donava; he sabiam prou que no trigarían dos horas á sortir lo sol, y en fi, si haguessem arribat á Olot un xich blancs de la barretina, millor, hauriam semblat mes *modernistas*.

Al esser en las passeras del Turonell, ja podiam canviar un parte á l' altre columna: *Buenaventura Buey ha arribado á la Rana sin novedad con las fuerzas de su mando*, com deya un capithost de Girona desde l' hostal de la Granota. Aquell riu tan fressós y esvalotat, caminava moix que no 's conexia, las arbredas de la vora nuas y peladas, los bardissals que l' enrotllan, sechs y crusos, d' un color gris, sols algunas fullas grogas que no volian desenganxarse dels arbres donavan testimoni de la exhuberancia del istiu passat. Los pobres pardals y pinsans, famolenchs, saltironavan pels rostolls de fajol y mill, cercant las engrunas, recelant dels cassayres y de las perdigonadas que 'ls hi regalan.

També 's trobava poesia en mitj d' aquella desolació de la naturalesa; las notas blancas dels Pirineus, las tacas moradas de las cingleras de Talaixá, los claps de neu, las congestas que 's destacavan darrera 'ls alzinars de la Vall del Bach, tenian un atractiu seductor. Fins per resaltar lo celatje ple de tristesa, voleyavan per l' espay esparverots morts de gana, vetllant las llocaradas de las masias y als pobres coloms esbarats á la proximitat del enemich.

Pujarem á la iglesia, y t' asseguro que 'l veure quell altar major, fet de cap y de nou, vaig respirar una estona. ¡Qué be s' estava assentat al banch dels obrers, parlant d' art ab en Puig y Cadafalch! Es dir, l' arquitecte no hi era, ab ell no hi enrahonava pas, parlava ab la seva obra, ab la seva ánima, ab un croquis que feu per dit altar.

Enrahonavam d' art cristiá, d' unitat, de vida, d' expressió, de imaginació, de llibertat, de tornar al temps de nostra perduda grandesa, de nostre nacionalitat, d' arts, que entusiasmavan als obrers de las generacions passadas, mil voltas superiors á las de avuy dia.

¡Re noy quina cosa mes ben interpretada! apartant la vista del resto de la iglesia, fent un embut ab las mans, no veyent més que l' altar major, semblas transportat á una petita estancia del monastir de Ripoll. No hi manca, ni hi sobra res, tot es digne de la casa de Deu.

Lo senyor Rector, un home vellet, modest, sense cap pretensió, ab un criteri que pochos posseheixen, encarregá la obra á personas entesas en la materia: aquestas demanaren un croquis á n' en Puig y Cadafalch, quin exigí midas y fotografias del interior y exterior de l' abside. Ab tals datos ja 's podia esbrinar quelcom, las fotografias donarian idea d' una iglesia romana, degenerada de dins y de fora, y profanada ja de més de cent anys, ab tota mena d' adefesís.

En lo croquis anava marcat lo nou altar y las reparacions que devian ferse ab l' abside, traure totes las porquerias sobreposadas,

tornarho tot al estat primitiu, y si no eixia pedra picada, imitarla en lo possible, y vetaquí que mentre 'ls mestres de casas preñan las midas, pera senyalar un fris marcat en lo croquis, observaren en aquell indret un gruix estrany, bonyegut, que no havia lograt esborrar la má barrohera del sigle de las casacas, y ab sorpresa trobaren lo fris antich, amagat de tants anys enrera. L'arquitecte sens haverlo vist l' havia endevinat á la mateixa distancia.

Si t' feya una descripció del altar, encare que es molt senzill, la trobarias llarga; ab la imaginació y coneguent l' istil ja pots reconstituïrlo. Figúrat que passas per una comarca inmensa, plena de ruinas y devastacions, ab l' ánima aclaparada per tantas obras malmesas y mutiladas, que de sopte y sense pensarho, oviras un punt intacte, trobas un organista com Mossen Papell, que t' fa passar una estona en un mon millor que 'l nostre, y logras referte del cansanci.

Me digueren alguns pagesos que l' altar no agradava gayre, que moltas personas trobavan á mancar las columnas de guix de la anterior *capsalera*. Aixó es un mal que no 's pot remediar per ara. ¿Com ha d' agradarlos una obra d' art sense coloraynas, sense ninots de quincalla y vestits llampants, sense res que desentoni ni sia indigne de la casa de Deu, si durant tota la vida han vist cosas estravagants en las iglesias? ¿Com es possible que una cosa seria, justa de lineas y proporcions, simbólica, majestuosa, completament adequada al lloch hont deu servir, puga causar efecte no sols als pagesos sinó á moltes altres personas de mes ilustració? Ja podém contertarnos ab que eixas obras agradin á alguns, encare que ben pochos del poble, que á través de las catástrofes de l' art han tingut la dita de conservar lo sentit comú, y gran sort es trobar de tant en tant algún párroco com lo de Begudá, que desconfiant de si mateix y dels innumerables curanderos de l' art, que exerceixen ab tota impunitat sa innoble industria, tinga 'l bon sentit de posar sa obra en mans intellegentas que li dongan garantia del bon resultat. Aquí pren base una de las causas principals dels errors artístichs que per tot se veuhen y baix aquest concepte l' exemple del senyor Rector de Begudá es digne de gran elogi, y deuria propagarse.

Tots los modelos del millor temps de l' art cristiá han desaparegut: aquellas creus de terme, verdaders monuments d' art popular, las capelletes artísticas que adornavan las fonts públicas, los racons y cantonadas, las taulas románicas de nostras iglesias, tot aquell mon de poesia y d' art, encis de las generacions que 'ns precediren, casi tot s' ha cremat, y venut als extrangers, que forman grandiosos y ríchs museos ab nostras despulas, y en mitj de tanta degradació y tanta decadencia de nostra rassa, encare un se admira del bon criteri d' aquets pagesos, obrers de las parroquias petites.

Y es que en lo fondo d' aquets pobles arreconats, sense cafés ni casinos, sense la *llum moderna* que 'ls enlluherni, aduch se fá resistencia heróica á la invasió de gustos ridícols, que 's propaga ab la velocitat del llamp y d' aquesta peste ningú se 'n escapa, ni 'ls mateixos temples de Deu.

Aie que hi som volia parlarte d' Olot y de la moda que regna en nostra vila, en aquest género, que desde que no ho has vist se 'n podria fer una auca nova, pero m' adono que 'm manca temps y tinch de guardarlo per altre dia.

JOSEPH BERGA.

Olot, Janer 1896.

CRÓNICA

EXTRANGER

A pesar de la promesa que feu lo Ministre de colonias inglesas al President de la República de Transvaal y de que parlaban en lo número passat, tingué lo gubern de aquest de fer tornar enrera per la forza de las armas al Dr. Jameson que no va tenir altre remey que rendirse, essent fet presoner ab dos altres quefes creyentse que 'ls inglesos tinguieren 80 baixas.

Veurem si la cosa acaba aqui, ja que sembla que la intervenció de Alemania pot donar lloch á un sério conflicte diplomátich.

—També á Turquia torná haberi rebumbori ab la detenció del bisbe armeni y son traslado á Jerusalem, per considerarlo com á Director del moviment armeni si ve se creya que hi hauria desordres la població ha permanescut tranquila.

Los consuls estrangers se habian ofert com á mediadors entre lo govern Otomá y lo Comitè revolucionari de Creta, habent respost lo primer ab evasivas á aquells oferiments y negantse lo segon resoltament á rendirse. Per altre part lo govern de Constantinopla que sembla volia depositar sa actitud agresiva no ha sigut mes que un engany ja que los 5 batallons que habian de anar de un cop á Ceuta, iran també de un á un per are los de Teilmu no se desidexen á rendirse.

—Res de nou hi ha en la guerra que sostenen los italians ab l' Abisinia per sofocar la insurreccio, negantse los xoans á entrar en tractes de pau fins que 'ls italians se retirin de Asmara. Ab aixó aquestos se preparan per atacar als xoans que han rebut també fusells, artilleria y municions. En fi que la cosa pot tirar llarch.

—També hi hagut revoltes en la illa de Formosa que comensaren lo die 28 del mes passat y si ve vames dispersats al atacar la població de Tai-Peó, se tem occorrin nous desordres.

ESPANYA

Molt que parlar ha donat la noticia que ab més ó menos fonament propalá l' *Heraldo* de Madrid respecte á la dimisió del general Martinez Campos.

Lo govern ha procurat desvirtuar los pesimismes dels que aprofitan las noticias de la guerra en benefici de llurs ambicions politiques, recabant del general Martinez Campos una nova protesta d' adhesió á la politica d' en Canovas.

Lo telégrafo nos comunica la victoria de las tropas manadas pel general Navarro alcançada sobre numerosas forsas insurrectes.

Favorable á nostros tropas ha sigut també lo combat que acaba de lliurar la columna del general Prats á Ceiba del Agua dispersant varias partidas. Las forsas insurrectes dexaren en lo camp 8 morts y portan bastants ferits entre 'ls quals se conta al cabecilla Miró. La nostra columna va tenir 12 ferits entre 'lls lo capitá del regimen del Rey don Josep Balbás.

Lo cabecilla Máximo Gomez ab forsas considerables acampa á dos llogués de Güira de Melena.

Continuan en l' Habana las precaucions á fi de posar al cobert al poblats de la provincia de qualsevol cop de má dels insurrectes.

Noticias particulars rebudas del departament oriental diuhen que las partidas que operan en aquell ferri tori han incendiat molts ingenis entre ells los de propietat del senyor Berruchi y l' de la esposa del general Pando.

Noticies

Oficials

AJUNTAMENT—Sessió del 8 Janer, —(2ª convocatoria).—Se celebrá baix la presidencia de don Joaquim d' Espona y ab asistencia de 7 regidors y se prengueren los següents acorts després d' aprobada l' acta de la sessió anterior:

Empalmar l' alcantarillat y aceras del carrer Nou ab las del carrer de Sta. Eugenia.

Adoquinar lo carrer de Albareda renovant alcantarillat y aceras.

Aprobar un dictamen del advocat assessor del Ajuntament en el quin opina que no es competent la autoritat judicial perá entender de la demanda entaulada per la Empresa d' ayguas contra l' Ajuntament y recurer al Governador pera que promogui la competencia.

Concedir permis d' obras á don Francisco Montsalvatje.

Arreglar los escalons del pont de las Pescaterias.

Junta Municipal.—Eu la sessió celebrada lo dia 8 se aprobá lo projecte de pressuposit extraordinari en lo corrent exercici de 1895-96 pera procedirse á la edificació del nou matadero quinas obras están presupostadas en 138.613'85 pessetas.

Eu lo presuposit figuran 83.328'08 pessetas que junt ab las 48.000 que son del crédito obtort de que 's parla en lo pressuposit ordinari forman un total de 131.328'08 pessetas quedant en sa consecuencia un déficit de 7.285'78 pessetas que se traurant del vinent presuposit ordinari.

En lo concurs literari celebrat á Barcelona per lo setmanari *La Aureneta* ha obtingut l' únic accésit nostre estimat amich y consoci don Narcis de Fontanilles per sa poesia *La Gala de las donas*. El felicitem.

—Ha mort á Figueras lo Rnt. don Joan Planas y Feliu, rector de aquella població. Fou temps enrerra director de *La Vellada* que se publicaba en aquesta ciutat, coloborá en altres varis periódichs entre ells *La Renaixensa*, conrehuá la poesia popular y era ayman de la literatura catalana. Com á músich també va distingirse deixant escrita una missa pastoril pera veus y orquesta ab acompanyament de armonium.

Fou un excelent sacerdot, virtuós y caritatiu, á qui trobaran á faltar sobretot molts pobres. Descansi en pau y que Deu li concedeixi un premi á sas virtuts.

—Després de mil peripecias suspenent funcions, annacian unas y á última hora posane en escena altre, de disputas entre los actors y la empresa, etc. etc. acabá per fi sas tascas dimars passat la companyia de sarsuela que venia actuan en lo Teatre Principal. Com obra nova de que parlar no n' hi ha altre que «Los celos de la Coloma» parodia de «La Verbena». Es una obra de un llenguatge ordinari y asquerós ab ditxos de taberna sense solta, que fou rebuda malament pel públich y que sols al representarse per primera vegada en nostre Teatre y no saber de que 's tractava podem atribuir el que nostre Ajuntament posés al peu d' ella el V.º B.º de obra moral.

—*El Correo de Gerona* parlant del acort pres per lo Ajuntament en la última sessió respecte á la qüestió judicial que sosté contra d' ell la empresa d' ayguas, fa dir unas cosas al advocat assessor que francament seria convenient que dit periódich si mirés una mica antes d' escriurer.

—Llegim en un periódich local, que segons rumors los flaquers de aquesta Ciutat volen pujar lo preu del pa. ¡Es clar com lo blat ha pujat tan de preu!

—Lo dia 16 del actual se procedirá en lo magatsem de comisos d' aquesta Delegació d' Hisenda á la venta en pública subasta dels següents lots:

Lot unich; 8 kilos merino en una pessa, 100 pessetas.—Lot 1er: 15 kilos textit cotó en 3 trossos, 60 pessetas.—Lot 2on: 59 kilos merino en 6 pessas, 600 pessetas.—Total 660 pessetas.—Lot 1er 6 kilos merino en 2 trossos, 68 pessetas.—Lot 2on 2 kilos cotó en 5 trossos, 10 pessetas.—Total 78 pessetas.—Lot 1er 18 tobollolas de cotó felpat, 15 pessetas.—Lot 2on un bagul deteriorat 1 pesseta.—Total 16 pessetas.

—Segóns noticias sembla que son ja varios los actuaris que han demanat la escribania vacant en aquest Jutjat de primera instancia.

—**FIRAS Y FESTAS—Firas—**Dia 14 S. Hilari, 17 Angles, Navata, Palamós y Sta. Pau.

Festas—Dia 16 Planés

—**J. LLINÁS Y C.ª—BANQUERS.**—*Ciudadans*, 16.—Compran ab benefici cupons d' Exterior, Cubas y altres. Compran y venen valors al comptat. Reben ordres de Bolsa. Obran comptes corrents ab interés.

—**CAXA D' ESTALVIS DE GERONA.**—*Ciudadans* 16, y *Llebre*, 2.—Imposicions al 5 per 100 desde 10 pessetas.—Id. al 3'50 per 100 desde 1 pesseta.—S' admeten los dilluns, dijous y dissabtes de 9 á 1 y 'ts diumenges de 10 á 12.

Pera les devolucions los matexos dies y hores.—Se proporcionan gratis prospectes pera 'ls altres detalls.

L' UNIO AGRÍCOLA, INDUSTRIAL Y COMERCIAL.—*Emissió de 20.000 accions de 125 pessetes una.* En les oficines de la casa de banca J. Llinás y Companyia, queda oberta durant les hores de despatx que la matexa té establertes, la suscripció á les espressades *Accions*, y se proporcionan los prospectes y demés noticias que s' ecessin.

Centre Excursionista de Catalunya

CERTAMEN PERA 1896

Desitjosa aquesta Junta Directiva de donar lo major compliment als fins que animan al Centre d' estimular los estudis de la nostra pátria baix qualsevol dels punts de vista senyalats en l' article primer del Reglament (1), ha acordat obrir un Certámen baix las següents bases:

1.º Lo tema designat es

GEOGRAFÍA DE CATALUNYA

2.ª Las obras que 's presentin al Certámen deurán forsosament ésser escrites en catalá.

3.ª Será preferit lo treball que continga més datos nous y d' observació propia y que millor responga á la idea que persegueix lo Centre de popularisar lo coneixement de la nostra pátria.

4.ª L' autor de la Geografia será nombrat soci honorari del Centre y se li farà entrega d' una medalla de ferro y or que en una cara portará gravat lo seu nom y en l' altre lo nostre segell.

En cas de que 's concedeixi accésit, aquest consistirá en un diploma honorífich.

5.ª Las obras premiadas quedarán en poder del Centre fins dos anys després de publicada la que hagi sigut guanyadora del premi ofert.

(1) Article primer. Lo *Centre Excursionista de Catalunya* te per objecte recorrer las comarcas de Catalunya á fi de conèixer, estudiar y conservar tot lo que hi ofrescan de notable la naturalésa, la historia, l' art y la literatura de totas llurs manifestacions, aixís com la llengua, las tradicions, las costúms de sos habitants, valentse del excursionisme pera divulgar llur coneixement y fomentar la estimació que 's mereixen.

La atenció del *Centre Excursionista* será extensiva á las terras vehinas de Catalunya en los expressats conceptes.

La publicació d' aquesta obra la farà l' Centre á despesas sevas y n' entregará 100 exemplars al autor de la mateixa.

6.ª Las obras, acompanyadas d' un plech clos que continga l' nom del autor y un lema igual al que porti la obra, serán entregadas á la Secretaria del Centre, ahont se donará als seus respectius portadors un resguard de las mateixas que servirá pera que puguin ser recullidas, mitjansant la presentació de aquest, las que no sian premiadas.

Lo plaso pera la admisió de las obras finirá lo dia 30 de Setembre de 1896.

Lo Certámen tindrà lloch lo dia 26 de Novembre del mateix any, XX aniversari de la fundació de la primera associació excursionista de Catalunya.

Formarán lo Jurat los següents senyors: President, don Lluís Marián Vidal; Vocals, don Ramón Arabia y Secretari, don Jaume Massó y Torrens.

Barcelona, Desembre de 1895.

Lo President, *Francisco de S. Maspó y Labrés.*—Lo Secretari primer, *Jeseph Galbany y Parladé.*

LIBRES REBUTS

Sarcófagos romano-cristianos esculptados que se conservan en Cataluña. per don Joaquim Botet y Sisó.—Téms passat vam dar la noticia de la publicació d' aquest llibre limitannos tant sols á acusar rebut del exemplar que va enviarnos nostre estimat Director. Vegis lo que 'n diu nostre company *La Renaixensa*:

Entre las monografias que venen á ilustrar la historia y las antigüitats de Catalunya, mereix especial esment la citada, que tracta dels sarcófagos romá-cristians existents en ella. Aquest género de treballs te tanta major importancia, quan més nou es lo tema que desenrotllan y més inexplorat es lo camp que investigan. Precisament las obras de pura arqueologia no son molt comunes entre nosaltres, per requerir entre 'ls qui las emprenen una preparació especial y un coneixement de las antigüitats que sols s' alcansan, no solament ab la assidua lectura, si que també ab la observació directa dels monuments y ab la práctica en llur estudi. Amés com aytals treballs suposan dispendis pera la investigació, y no reportan, en general, cap profit pecuniari, son per aixó majorment meritoris.

Coneguda es de tots tots los que 's dedican á las lletres, la personalitat de nostre amich don Joaquim Botet y Sisó, un dels més senyalats entre l' aplech d' escriptors que han mantingut de molts anys ensá y especialment de desde la abudada del despertament regionalista, la fama d' ilustrada que de téms antich se fa de guanyada la ciutat de Girona. Y aquí 'ns ve per la má fer notar la coincidencia de que precisament aqueixos centres de cultura catalana perseveran y 's fomentan en las poblacions de més brillant historia, d' aspecte més monumental y de costúms més característics, com ho es la immortal ciutat; lo que ve á probar la compenetració que hi ha en lo conreu de totas las armas del coneixement, y á convencer de que es un verdader idiotisme pretendre separarlas y ferlas antagonicas. Pera saber be es precis sentir be; y aqueix sentiment fondo y avivador del esperit, sols lo dona la vida constant en una atmósfera saturada de grandezas artísticas y de recorts histórichs.

Lo senyor Botet, que á més d' eruditissim arqueólech es un fervent catalanista, ha dedicat sempre sos talents al estudi del passat de nostra patria. Las ruinas y la existencia de la antigua Emporion; los Comtes beneficiaris que comandaren lo territorio de Girona en los primers téms de la reconquesta; l' estudi dels Usatges; las antigas vias de comunicació; los castells; la epigrafia y la numismática, en la que exceleix entre 'ls primers d' Espanya, son temas en que ha anat desenrotllant durant anys sa activitat incansable, valentli, entre altres aplaudiments y distincions, l' alt honor de ser llorejat per la primera corporació científica del Estat en aquest ram: per la Academia de la Historia.

En la monografía á que 'ns referim se tracta un punt molt interessant de la historia del art cristiá; se parla de las sepulturas pertanyents als primers sigles de nostra era, á las que per llur especial disposició y carácter; se 'ls ha donat lo nom de romá-cristianas. Aquesta mena de sepulturas, que 's coneixen per ser casi sempre de pedra dura (ull-de serp, arenisca, pórfit, márbre), de forma prismática recta (n' hi ha ab los extrems disposats en semicirclo,) de las dimensions necessarias pera contenir comument un cadávre, y, ab tapa plana ó á duas vessants, se caracterizan especialment pera tenia una ó més sas caras adornadas de relleus ab representacions de las Sagradas Escrituras ó ab figuras simbólicas, ó per estar decoradas ab lo *strigilus*, serie d' estries paralelas y onduladas, acostadas unas ab altres, emblema en la antiga Grecia de la eterna juvenesa.

Onze son las que s' han descubert fins are á Catalunya, y 's publican en la monografía, pertanyents: duas á la antiga ciutat d' Emporion (una d' ellas depositada en lo Museo provincial de Girona;) duas á Barcelona, (una d' ellas la actual pica-baptismal de Santa Maria del Mar y l' altra existen en lo Museo de Santa Agata); sis á Girona (en la iglesia de Sant Feliu), y una á Ta-

rragona (empotrada en lo frontis de la Seu, sobre una de las portas laterals.) Totas poden atribuirse als sigles IV ó V de al nostra era; remontanse tal vegada la d' Ampurias, que 's veu en lo Museu provincial de Girona, y la de Santa Maria del Mar de Barcelona, als darrers anys del sigle III.

Lo senyor Botet las va describint una per una, explicant las figuras ó representacions que ostentan, y discutint los punts dubtosos que á aquestas se refereixen ab los principals autors que d' ellas han tractat. També parla de la ocasió de llur troballa, posant en clar, ab motiu de aixó, alguns punts obscurs; com lo de las successivas urnas ó vasos que han contingut lo cos de Sta. Eulalia en Barcelona, y 'l de la existencia ó no existencia de catacumbas cristianas en los emplacements de Sant Just de Barcelona y Sant Feliu de Girona. Es tant minuciós y ben rasonat lo treball crítich-descriptiu del autor, comprobable á la vista de las excelents fototipias que acompanyan lo text, que pot ben concloure que s' ha dit ab ella la última paraula respecte á la importancia dels sarcófagos descritos, y á la significació de cada un de llurs detalls.

Encar que la obra, per ser purament d' erudició, no 's presta á la brillantor del estil, presenta, no obstant, aquella netedat y precisió propias de qui veu las cosas claras y posseheix á fons la materia de que tracta. Així succeheix ab lo senyor Botet, qui, tenint coneixements verdaderament sólits en arqueologia, nos presenta, en cada una de sas monografias, un conjunt acabat y sobri 'l que pot apoyarse qualsevulla posterior investigació. Per aixó es d' esperar que us 's detingui en son camí, y que, aprofitant los materials que te aplegats pera altres disquisicions semblants, segueixi en la tasca de fer llum sobre eixas épocas emboyradas de la historia, qual vida ha d' esbrinarse en los pochos restos que á falta de monuments literaris, nos presenta la pedra ó 'l metall. Cada pas que en eix camí 's dongui val tant com moltes lleguas en l' estudi d' altres épocas en que 'ls documents abundan; puig que la dificultat es la que avalora 'l merit.

A AULÉSTIA Y PIJOAN

SECCIÓ LITERARIA

SOMIANT

A LA SENYORETA M. P.

No pugui mes. Era cap hora de la tarde que, carregat de mal humor y ab lo cor plé de pensaments tristos, me vaig ficá al llit. Però ¡quí si vols!; per mes que feya parexia que en aquella nit la son havia fugit de mes perelles, y mes que al llit creya trobar-me demunt d' un camp plé d' ortigues.

Encare resonavan en mos oïdos les angelicals veuhetes d' aquelles criatures, que ab sa carona riallera y alegroya anavan á esperar als tres Reys. Y ¡quí ho havia de dir! Aquells crits que parexia que solzament tenian d' alegrarme, feren venir á ma pensa tristos recorts, escenas de ma infantesa, passatges dolorosos de ma vida.

Recordava que jo també hi havia anat á esperar los tres Reys; que jo també havia tingut una mare carinyosa que tots los anys, per aquesta vesprada, ben abrigadet y donantme la maneta, me passejava pels carrers de la ciutat, bo y cantant, porque 'ls Reys me sentissen mellor. Jo també havia tingut un fanalet de colors que cada any mon cosí 'm guarnia y que pels carrers portava enlayre, ben enlayre, porque 'ls Reys se fixessin més ab mí que ab los altres noys, y 'm duguessen les cosas mes boniques.

De prompte, aquets pensaments alegres se 'm borravan, y veyia un llit cobert de negre, sobre 'l que hi havia extés nn cadavre. Al costat dugues dones arrodillades que ressaven y que tot sovint s' aixecavan y caminant de puntetes passavan pel meu costat murmurant en veu molt baxa:—¡Ja may més irá ab ella á espera 'ls tres Reys!—mentres que del carrer arribavan fins á mi aquells tristos crits que l' any antes donava jo també, acompanyat de ma mare. Recordava, després, haver vist com de casa se emportaven una caixa llarga y negra, que la posaren en un cotxe, que 'l cotxe caminà; que dos senyors, desconeguts per mi, 'm agafaren de la mà y diguentme—aném—nos posarem derrera 'l cotxe y que, per fi, caminarem, caminarem, hasta arribar á un lloch que me tart vaig saber era 'l cementeri. Altra volta aquells senyors em digueren—aném—després de deixar aquella caixa, y 'm acompanaren ab lo cap jup y ulls plorosos á la ciutat, trobant al pas del meu temps que jugavan ab lo que 'ls Reys los hi havia donat; joguines iguals á las que ma mare havia dit que aquell dia me portarian; y recordava també que, no podent aguantá més, me preguntá á aquells dos senyors:—¿Perqué s' ha amagat ma mare? ¿Qué ja no m' estima? ¿Perqué no anarem ahir, com los altres anys á esperar los tres Reys? ¿Perqué avuy no m' han dut á la ciutat?—Cap contesta obtingueren mes preguntes, sols me donaren una mirada de composió, mirada que mes tart compreguí que me dir:—¡pobre orfé!

Aquets y altres recorts de ma vida passaren per ma imaginació, mentres encare pels carrers se sentia algun que altre crit de "¡Viva 'ls tres Reys!—Pero era de Deu que aquella nit mon cor no havia d' estar quiet, porque no devia pas fer gayre que me dormís, quan la invadiren noves imatges, ideas alagades, confús remoli d' il·lusions que pot ser may veuré realitzades. Somiava que 'ls Reys passaban pels carrers dexant als costats de les cases hont hi havia criatures, los objectes que

'ls menuts los hi havían demanat ab llurs cartes; que 'l ser al devant de casa meva, lo Rey blanch baixá de caball y agafant ab cuydado una hermosa caxeta tota deurada, que dos criets aguanyaven, se 'n entrá, com una exalació, al meu quarto: que á dins la depositá ab lo mateix cuydado d' antes al meu costat, dihentme al propi temps:—Es ella: la teva enamorada. Te la porto perquè se que t' estima. Estimala tant com á ta mare... Si-gau felissos —Y desaparegué. Allavors boig d' alegría obrí poch á poch la caxeta y al veuret quedí inmóvil devant teu, embadalit mirante, no gossant cloure los ulls per no quedá un moment sens veuret, ni gossant mourem per no despertarte. Sentia lo bategar de ton cor que parexia dirme:—Soch teu, soch teu—mentres que de tos llabis mitx entrobets veyia escaparne un dols:—T' estimo.—Després pronunciaves mon nom y obrint de mica en mica tos ulls y fixantlos en mi me digueres ab veu melosa:—¡Qué es dols somiá ab qui s' ayma!—y jo, foll d' amor, agafí ta hermosa mà, y quant hi acostava ma boca pera estamparhi un bes plé d' amor, vaig despertarme, essent pera tu mon primer pensament y 'l de Mercé, lo nom primer que sortí de mos llabis.

FREDERICH GIRCÓS Y GASPAR

LLETRA

Jo he vist un aucellet que, en sa carrera, batent mitx mort y ab gran fatich les ales del esparver fugia y s' allunyava, y turbant al colós ab giravoltes, lo camí de son niu cercava ab ansia guaytant enrera tot sovint, per veure si 'l esparver, son enemich, encare 'l ullava, per seguirlo y alcançarlo: Mes no 'l ampaytá pas, donchs la anyorança y 'l amor als fillets que al niu patian de fam y set, li va donar prou forces per poguerhi arribar ab la becada, matar sa fam, besals y aconsolarlos; y aquest mateix aucell, joyós y lliure jo l' he sentit mes tart, llessar al ayre himnes de gratitut y d' alabança que m' han sonat á prech, capás d' enténdrel solzament aquell Sér qu' ha donat vida als tendres rossinyols d' aquesta terra y als hermosos cantayres de la Gloria.

Jo he vist á un pelegrí, de casa en casa, en lo nom de Jesús, cercant almoyna, y alguns donarli 'l que de Deu reberen y altres negarli lo que Deu va darlos porque cumplisen la paraula santa, *Deu menjá á qui te fam*, que se 'n oblidan. Mes lo pobre romeu, sufrint les burles, miseria, escarni y tota la vilesa que hi vuydan sobre d' ell gent que no creuhen, passa descals per sobre les espines y ab la vista en lo cel sempre fixada arriba plé de Fé y somrient á Roma.

Pelegrí de molts anys, l' hora ha sonada, amich volgut, del fi de ton viatge, tot ell, de cap á cap, ben plé d' espines que si bé no fan sanch, á n' el cor punxan, y avuy que 't veig al cim de tot del terme, extenentne les mans per rebre 'l premi que 't costa mil pesars y més de llágrimes, m' obliado de la lluyta que has suferta y al héroe victoriós avuy admiro, encara mes que no admirar, envejo. Oblida ensemps també eixes miserias que posades de Deu á la balança han pesat cent cops ménys que ta ignocencia que, com lo pobre aucell, també duya ales.

Ab elles has sabut fugir del vici, com del foll esparver l' aucell fugia, per aturar lo vol al Port de Gracia hont has deixat avuy ton vot solemne, lo primer esgrahó que va á ta gloria.

Mercés don are á Deu que ha reservada aytal ditxa per tú, ditxa inefable, per aquells que han suferit sols y en silenci ans d' assolirla, d' aquest mon les burles, per aquells que, com tú, han seguit la via ab cara de desert, sens una ajuda, sens una veu que anime á la esperança sense una mare que ab tós ays de pena hi barregi ses llágrimes amargues, y en tos dies hermosos de ventura trovin ressó en son cor les ditxes teves. Orfe y sol has finit ja ta jornada, benvolgut amich meu, benehit sies.

Ja ets sacerdot, ministre del Altíssim, del Senyor que t' creá, y t' ha donat forces, solzament Ell, porque no decaygueses, y en lloch de ser avuy un seu ministre fosses un desgraciat tota la vida y després de la vida més encare

Tants cops amich volgut, donchs, benehéxlo. com minuts han volat de ta existencia, y quan ta llengua d' alabar lo acabi li obres del cor de bat á bat les portes, que ab temps no pots pagarli 'l benefici de reservarte un seti en mitx dels àngels; y quan demá per primer cop celebri, demá, molt més qu' avans, y més que sempre

ja que t' estima tant, no ha de negarte nous favors si ab confiansa 'ls hi demanas.

Així, pera les ánimes dels pares que 't posaren al mon demana y prega porque n' están sufrint penes terribles los deslliuri 'l Senyor y se 'ls endugue á gosar en lo Cel la eterna vida, y quan haurás pregat per ses dos ánimes la santa llibertat, també suplica ab tot lo cor per nostre aymada Pátria avants lliure y avuy entre cadenes que han forjat mala gent per oprimir la fentli 'l amich y tot, com va fer Judas per vendres, lo traydor, son Diví Mestre.

Resa per tota causa santa y noble y lo recort dels enemichs oblida, mes si fos cas que d' ells fesses memoria no vulguis pas tarar ta ditxa ab odi, y fent com Jesucrist que perdonava, gira la vista en lo seu rostre, imital, de tot cor compadéxlos y perdónals: y quan un dia, ohint la veu que t' mani abandonarho tot, á la obediencia abaxará la testa, amich, llavors prega per mí, que hauré de guaytá ab pena al aucellet muntant, enlayre, enlayre, fugint de la ciutat axordadora per respirar ab pler á la montanya l' alé més pur de nostre Pátria bella, y per dur ab sos cants á gent senzilla als llabis mel y al cor Fé y Esperança. Prega pel teu amich qu' ha de quedarse admirat y envejós entre 'l bullici de la ciutat que abandonar anhela per dexarla per sempre y per seguirte; mes ¡ah que no pot ser! que 'l mon me crida y clavades ja hi tinch del cor les ales.

P. ROCA Y JORDÁ.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA.

Dissapte, 11—S. Higiní p. y mr. y s. Salvi mr. Diumenge, 12—S. Arcadi y s. Alfredo ab. de Cister, Dilluns, 13—S. Gumersindo cf. y sta. Cláflra vg, Dimars, 14—S. Hilari b. y dr. y sta. Macrina. Dimecres, 15—S. Pau primer hermitá y s. Mauro ab, Dijous, 16—S. Fulgenci b. y dr. y s. Marcelo p. y mr. Divendres, 17—S. Antoni abad y sta. Rosalina.

QUARANTA HORES.

Avuy se troban en la iglesia de San Lluch. Demá comensarán en la iglesia de San Feliu.

SECCIÓ COMERCIAL.

Mercat de Gerona del die 4 d' Janer

Especies.	Mesures.	Pesettes
Blat.	QUARTERA DE 80 LITRES.	12'50
Mestall.	»	10'
Ordi.	»	7'00
Segol.	»	9'05
Civada.	»	6
Besses.	»	9'50
Mill.	»	10'
Pañis.	»	10'
Blat de more	»	10'00
Llobins.	»	7'25
Fabas.	»	10'00
Fabó.	»	11'
Fassols.	»	23'
Monjetes.	»	21
Ous.	Dotzena.	1'20

COTISACIÓ Y CAMBIS

DIA 10 DE ENERO DE 1896

EFFECTES PÚBLICHS

Interior.—(6 de mes).	00'90
Id. (6 de próxim).	65'35
Exterior.—(6 de mes).	00'00
Id. (6 de próxim).	73'35
Amortizable.	79'25
Billets hipotecaris.—Isla de Cuba.—emisió 1886.	94'50
» » » » » 1890.	83'25

—ACCIONS—

Banch Hispano Colonial.	60'00
F. C. de Tarragona á Barcelona y Fransa.	21'00
» » de Medina, Zamora, Orense á Vigo.	74'0
» » del Nort d' Espanya.	24'00

—OBLIGACIONS—

F. C. Almansa, Valencia y Tarragona.	77'75
» » T. B. y F.—6 por 100.	93'25
» » » » —3 por 100.	53'00
» » » » —no hipotecadas.	83'75
» » Medina, Zamora, Orense á Vigo.—3 por 100.	29'75

—CUPONS—

Cubas.	benefici	18'50
4 per 100 Exterior.		19'00
Interior y amortizable 1.º Enero 1895.	dany	66'00

—GIROS—

Franchs.—8 dias vista.	22'50
Lliuras esterlinas.—90 dias vista.	30'90
Telegrama de la casabancaria J. Lluvis y C. —Gerona.	

Establiment tipogràfic de Manel Lluch. Ferrria Vella.—t Gerona.

PRINCIPIS ELEMENTALS:
 Extractos de yerbas suizas medicinales; Mas eficaces y más baratas que todas las Aguas minerales; Fáciles de tomar; Accion dulce.

Empleadas con ventaja por los enfermos de todas edades

ABSOLUTAMENTE INOFENSIVAS

CONTRA:
 Matalencias, Acedias del Estómago, Hemorroidas, Constipacion, Enfermedades del hígado y de la Biliis, Sangre viciada, Afluencia de Sangre, hácia la cabeza y el pecho.

Preparadas exactamente segun la prescripcion medicinal.

Las Farmacias siguientes envían gratuitamente, mediante pedido, el prospecto que contiene ademas numerosos certificados de medicion especialistas sobre los buenos efectos de este remedio. Pedir expresamente las **PILDORAS SUIZAS DE BRANDT** a las Farmacias siguientes: BRANDT RICH, que no son verdaderas sino en las cajas metálicas conteniendo 40 pildoras a 0 pesetas cada una. En las demas cajas de 10 pildoras, el precio es de 0,25 pesetas. Las **PILDORAS SUIZAS** debe llevar la etiqueta u supra representando la Cruz blanca suiza sobre fondo rojo, y la firma del fabricante.

Depósito general para España y sus Colonias: Farmacia de MORENO MIQUEL, Arsenal, 2, Madrid

DEPOSITOS EN TODAS LAS PRINCIPALES FARMACIAS DE ESPAÑA Y ULTRAMAR

MAXIM FERNANDEZ
 PERRUQUER DE S. M.

Ayua Minóxima vegetal pera tenyir lo cabell. No te rival en lo mon, perquè á més de sos efectos maravellosos, no faca ni perjudica la pell en lo més mínim.
 Aquest assombrós y sorprenent específich, se ven en dita perruqueria.

24, RAMBLA DE LA LLIBERTAT 24,
GERONA.

Grans rebaxes al engrós.
 També s troba de venda en dit establiment la

TINTURA ABISINIA INSTANTANEA

IMPREMTA Y ENQUADERNACIÓ

MANEL LLACH
 FERRERIA VELLA, 5.—GERONA

Impressió de tota mena de treballs tipográfichs; sobres, papers comercials, factures, esqueles y tot lo referent á la Imprempta.

Sobres comercials de color á

5 PESSETES LO MIL

Ferreria Vella 5.—GERONA

EDICIÓ DE PROPAGANDA
 DEL COMPENDI DE LA

DOCTRINA CATALANISTA

PREMIAT EN LO CONCURS REGIONALISTA

del "CENTRE CATALÁ, de Sabadell

Aprobat per la Junta Permanent de la Unió Catalanista

Tirada 100.000 exemplars

Forma un opúscul de 32 planes en octau, d' esmerada impressió sobre paper satinat y ab cuberta de color.

PREU: 15 céntims.

Les demandes al engrós al Secretari del «Centre Catalá» de Sabadell.

OBRA NOVA

DELIBERACIONS

DE LA

Primera Assamblea General de Delegats

DE LA

Unió Catalanista

CELEBRADA EN MANRESA EN LO MES DE MARÇ 1892

Aquesta obra, que conté la llista de Delegats de la Assamblea, discursos que en ella s' hi pronunciaren y llegiren, y las bases definitivament aprobadas pera la **Constitució regional catalana**, se ven al preu de DOS PESETAS en la llibreria de Don Joseph Franquet, carrer de l' Argenteria, Gerona.

JOAN GRIVÉ

Progrés (carrer Nou) 10, Gerona

Aparatos d' il·luminació per gas y petroli. Serveys complerts de cuyna. Cereria. Instalacions de para-llamps, campanetas eléctricas y teléfonos á preus limitadíssims.

MEDICAMENTS ACREDITATS

RECOMENATS PER LA CIENCIA MÉDICA

Xarop d' Hipofosfít GIMBERNAT

Lo mellor dels tónichs reconstituyens coneguts, desperta la gana, cura l' anèmia, clorosis (colors tristos), malalties medulars, histerisme, insomni; d' efectes sorprenents en les convalecencias: **Ampolla 10 rals.**

Ví restaurador GIMBERNAT

Probes repetides fetes per distingits facultatius han demostrat qu' era lo «Restaurador» per excelencia, pera combatre l' escrofulisme (tumors frets) raquitisme, caries dels ossos, linfatisme, tisis, debilitats hereditaries ó adquirides, vellesa prematura y totes les malalties quina causa sia la debilitat ó falta de nutrició.

Te un gust agradable, de manera que en comptes de repugnar al malalt, aquest lo pren ab gust. **Ampolla 12 rals.**

Vi de nou de kola GIMBERNAT

Considerat com aliment poderós d' economia, regulador del cor, estimuland de les funcions digestives y despertador de tot organisme empobrit: **Preu 8 rals.**

SE VEN AL ENGRÓS

Farmacia del autor **Conde del Asalto, 14.—BARCELONA**
 Al detall en totes les farmacies.

BANCH VITALICI DE CATALUNYA

Companyia general de segurs sobre la vida establerta á Barcelona

CAPITAL SOCIAL

10.000.000 DE PESSETES

Capitals suscrits fins al 31 Dezembre 1893	87,949,791'98 ptes.
Actiu en idem...	15,337,928'87 »
Sinistres pagats fins á idem...	32,82,316'69 »
Reserves ó fondos de segur á idem...	4,178 675'62 »

Les principals classes de segur son:

Vida entera.—Capital pagador á la mort del assegurat, á la seva dona, fills ó qualsevol altre persona designada anteriorment.

Misto.—Capital pagador al assegurat si viu lo die fixat; ó, immediatament d' ocórrer la seva mort, á la persona designada per ell mateix.

Terme fixo.—Capital pagador en lo die fixat sia al assegurat ó als seus hereus. En cas de mort del assegurat s' acaba lo pago de les primes.

Aquestos segurs **50** per **100** dels beneficis de la Companyia.

SEGURS DE CAPITAL APLASSAT

Segurs temporals.—Segurs de sobrevivencia

SEGURS MIXTOS A CAPITAL DOBLAT

Rentes Vitalícies.

Delegat General á n' aquesta provincia:

Joseph Coderch y Bacó, advocat.—GERONA.

SUCURSAL JUNCOSA

Plassa de la Constitució, número 13
GERONA.

Casa especial en xocolates, cafés, sucres y thés.

NARCÍS GRAU

PERRUQUER

Ofereix los seus serveys al públich. Especialitat en perruques y postissos.

RAMBLA DE LA LLIBERTAT 13, PRINCIPAL

ESTABLIMENT

DE

Don Francisco Sabater

SOMBRERERIA

S' han rebut las últimas novetats pera la próxima temporada; los prens sumament económicos.

CAMISERIA.—SASTRERIA PER NOYS

Especialidad en trajes pera col·legials

3, Rambla d' Alvarez, 3.

CENTRE DE VACUNACIÓ

Progrés (Carrer Nou) 23, Barberia.—GERONA

Se vacuna y revacuna directament de la vaca. També se ven linfa á 8 rals tubo y á 6 rals als metjes y pulpa á 10 rals cristall.

Se envian franchis de ports, dirigintse al Director D. Camilo Fontbernat.

LA PREVISION

Primera Companyia Espanyola dedicada exclusivament á **SEGURS SOBRE LA VIDA AB PRIMA FIXA**

Dormitori de Sant Francesch, 8, principal.—BARCELONA.

Agent á Gerona—BEATAS, 2

D. Narcís Boada y Guytó

FILL DE FRANCISCO VILARDELL Y COMP^{IA}
SALT

Molí Fariner

Sistemas AUSTRO-HUNGAR y de MOLAS

Tant per l' un com per l' altre sistema se fan las moltas á preus sumament modichs.

SABATERIA

DE

JOSEPH M.^A VENTÓS

Calsat pera senyors, senyoras y nens.
 Especialitat pera l' que s' encarregui expressament.

ESTABLIMENT Y TALLER

DE

PAU CASSÁ

PINTOR Y EMPAPERADOR

Magnífichs mostruaris de papers pera decorar habitacions desde 25 céntims á 30 pesettes la pessa.

Cromos, motlures, transparents y cuadros

Novetat, bon gust y economia

Gerona.—Baxada del Pont de pedra, 14

LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU

del «Centre Catalanista de Gerona y sa Comarca»

Redacció y Administració: Sabateria Vella, núm. 2.—1.^a

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Gerona.	1	peseta	trimestre
Fora.	1'25	id.	id.
Estranger.	1'50	id.	id.

Un numero sol, 10 céntims